

Số:1048 /BC-STP

Hưng Yên, ngày 14 tháng 8 năm 2024

BÁO CÁO
Kết quả thực hiện quyền của người khuyết tật trên địa bàn tỉnh

Kính gửi: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

Tiếp nhận Công văn số 4180/SLĐTBXH-BTXH ngày 25/7/2024 của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội về việc báo cáo tình hình thực hiện quyền của người khuyết tật trên địa bàn tỉnh; căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao liên quan đến người khuyết tật, Sở Tư pháp báo cáo như sau:

I. CÁC HOẠT ĐỘNG THỰC HIỆN QUYỀN NGƯỜI KHUYẾT TẬT

1. Công tác tham mưu ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện quyền của người khuyết tật

Thực hiện Luật khuyết tật, Luật trợ giúp pháp lý và chỉ đạo của Bộ Tư pháp, Sở Tư pháp đã tham mưu UBND tỉnh ban hành nhiều văn bản để triển khai thực hiện quyền của người khuyết tật, nhất là quyền về trợ giúp pháp lý cụ thể như sau:

- Quyết định số 1256/QĐ-UBND ngày 04/5/2017 triển khai thực hiện trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật trên địa bàn tỉnh Hưng Yên năm 2017.

- Quyết định số 611/QĐ-UBND ngày 01/3/2018 của UBND tỉnh Hưng Yên ban hành kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật có khó khăn về tài chính trên địa bàn tỉnh năm 2018.

- Quyết định số 507/QĐ-UBND ngày 20/2/2019 của UBND tỉnh Hưng Yên ban hành kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật có khó khăn về tài chính trên địa bàn tỉnh năm 2019;

- Quyết định số 564/QĐ-UBND ngày 28/2/2020 của UBND tỉnh Hưng Yên ban hành kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật có khó khăn về tài chính năm 2020;

- Quyết định số 512/QĐ-UBND ngày 02/02/2021 của UBND tỉnh Hưng Yên ban hành kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật có khó khăn về tài chính năm 2021;

- Quyết định số 439/QĐ-UBND ngày 17/02/2022 của UBND tỉnh Hưng Yên ban hành kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật, người khuyết tật có khó khăn về tài chính năm 2022;

- Quyết định số 676/QĐ-UBND ngày 20/3/2023 của UBND tỉnh Hưng Yên ban hành kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật, người khuyết tật có khó khăn về tài chính năm 2023;

- Quyết định số 414/QĐ-UBND ngày 20/02/2024 của UBND tỉnh Hưng Yên về việc ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật, người khuyết tật có khó khăn về tài chính năm 2024.

2. Các hoạt động tuyên truyền, phổ biến quyền của người khuyết tật

Sở Tư pháp với trách nhiệm là cơ quan thường trực của Hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật tỉnh (Hội đồng) đã tham mưu Hội đồng chỉ đạo các sở, ban, ngành tỉnh; Hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật cấp huyện; Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Hưng Yên trực thuộc Sở Tư Pháp (Trung tâm TGPL), Phòng Tư pháp cấp huyện và UBND cấp xã tổ chức nhiều cuộc truyền thông, tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật nói chung, trong đó có quyền của người khuyết tật. Riêng Trung tâm TGPL, từ 2017 đến 6 tháng đầu năm 2024 đã thực hiện được 479 cuộc truyền thông về trợ giúp pháp lý và một số văn bản chính sách mới cho người thuộc diện được trợ giúp pháp lý tại các địa bàn xa Trung tâm, trong đó có quyền, thủ tục được trợ giúp pháp lý miễn phí cho người khuyết tật theo quy định của pháp luật. Trung tâm TGPL đã phối hợp chặt chẽ với các phòng, ban, đơn vị thuộc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội để tổ chức thành công 30 cuộc truyền thông Luật TGPL năm 2017 tại Trường phục hồi chức năng và dạy nghề các huyện Khoái Châu và Tiên Lữ. Thông qua các cuộc truyền thông đã thực hiện tư vấn tại chỗ cho 1.588 lượt người thuộc đối tượng TGPL, cung cấp cho người dân các thông tin về quyền được hưởng TGPL, người thuộc diện TGPL, quyền và nghĩa vụ của người được TGPL, tổ chức thực hiện TGPL, người thực hiện TGPL và các giấy tờ, thủ tục khi yêu cầu TGPL... tạo thuận lợi cho người dân khi có nhu cầu TGPL.

Lắp đặt, in ấn, cấp phát bảng thông tin, tờ thông tin, hộp tin về TGPL, cung cấp danh sách người thực hiện trợ giúp pháp lý, tại các xã, phường, thị trấn và in ấn, cấp phát hàng nghìn tờ thông tin về TGPL, đơn yêu cầu TGPL cho người dân và đối tượng thuộc diện người được TGPL.

Phối hợp với các cơ quan tiến hành tố tụng cung cấp, trao đổi thông tin về người được trợ giúp pháp lý, cử trợ giúp viên pháp lý và luật sư ký hợp đồng thực hiện TGPL tham gia tố tụng bào chữa, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người khuyết tật có khó khăn về tài chính khi có nhu cầu TGPL.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUYỀN CỦA NGƯỜI KHUYẾT TẬT

1. Về đăng ký khai sinh

Khi thực hiện đăng ký khai sinh, cá nhân có thể lựa chọn hình thức đăng ký trực tiếp hoặc nộp hồ sơ đăng ký trực tuyến hoặc thông qua người ủy quyền. Pháp luật về Hộ tịch (Điều 24 Thông tư số 04/2020/TT-BTP ngày 28/5/2020) còn quy định đăng ký khai sinh, khai tử, kết hôn lưu động được cung cấp cho các trường hợp không thể tự mình đi đăng ký do có khó khăn hoặc trở ngại trong việc đi lại như trẻ em có cha mẹ là

người khuyết tật... Do đó, trường hợp trẻ em sinh ra mà cha mẹ bị khuyết tật, ốm bệnh không thể đi đăng ký khai sinh cho con, những người này không thể đi đăng ký khai sinh cho trẻ thì UBND cấp xã tiến hành đăng ký khai sinh lưu động.

2. Về thực hiện Luật Nuôi con nuôi

Nhà nước bảo hộ quyền nuôi con nuôi và quyền được nhận làm con nuôi theo quy định của Luật nuôi con nuôi và các quy định khác của pháp luật có liên quan. Cá nhân có quyền nhận nuôi con nuôi và các quyền nhân thân khác trong quan hệ hôn nhân, quan hệ cha mẹ và con và quan hệ giữa các thành viên gia đình. Trên cơ sở bình đẳng giữa các cá nhân khi nhận nuôi con nuôi, người khuyết tật nếu có nhu cầu nhận nuôi con nuôi đáp ứng điều kiện tại Điều 14 Luật nuôi con nuôi.

3. Kết quả thực hiện các kế hoạch, chương trình, đề án, dự án hỗ trợ cho người khuyết tật theo các kế hoạch của UBND tỉnh

Thực hiện các Kế hoạch: số 43/KH-UBND ngày 10/3/2021 của UBND tỉnh thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng tỉnh Hưng Yên giai đoạn 2021-2030; số 61/KH-UBND ngày 21/4/2020 của UBND tỉnh thực hiện Chỉ thị số 39-CT/TW ngày 01/11/2019 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác người khuyết tật trên địa bàn tỉnh Hưng Yên; số 146/KH-UBND ngày 23/11/2020 của UBND tỉnh về thực hiện Chương trình trợ giúp người khuyết tật tỉnh Hưng Yên giai đoạn 2021-2030. Sở Tư pháp đã tham mưu UBND tỉnh ban hành nhiều Kế hoạch truyền thông, TGPL cho người khuyết tật trên địa bàn tỉnh; theo đó ngày càng nhiều người được trợ giúp xã hội và TGPL miễn phí trên địa bàn tỉnh.

Kết quả cụ thể trong việc tuyên truyền pháp luật, truyền thông và thực hiện TGPL: Từ ngày 01/01/2017 đến ngày 31/5/2024, Trung tâm đã thực hiện TGPL cho tổng số 5.552 lượt yêu cầu TGPL, trong đó thụ lý thực hiện TGPL 3.964 vụ việc cho các đối tượng thuộc diện người được TGPL miễn phí, tư vấn trực tiếp tại chỗ cho 1.588 các đối tượng thuộc diện người được TGPL miễn phí, trong đó có 325 trường hợp người khuyết tật có khó khăn về tài chính. Thực hiện TGPL theo hình thức tư vấn trực tiếp tại các cuộc truyền thông TGPL cho 120 đối tượng là người khuyết tật có khó khăn về tài chính, thực hiện TGPL theo hình thức tư vấn cho 117 đối tượng là người khuyết tật có khó khăn về tài chính, cử trợ giúp viên và luật sư tham gia tổ tụng bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho 86 đối tượng là người khuyết tật có khó khăn về tài chính, cử trợ giúp viên và luật sư tham gia đại diện ngoài tổ tụng bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho 02 đối tượng là người khuyết tật có khó khăn về tài chính. Các lĩnh vực TGPL như: hình sự, dân sự, hành chính và lĩnh vực pháp luật khác.

Công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho người thực hiện TGPL nhằm bảo đảm chất lượng vụ việc TGPL ngày một nâng cao đáp ứng nhu cầu của người được TGPL là một trong những nhiệm vụ quan trọng được Trung tâm chú trọng thực hiện: Trung tâm đã tổ chức triển khai Luật TGPL 2017 cho các Trợ giúp viên pháp lý, luật sư,...đặc biệt là với cơ quan tiến hành tố tụng và người tiến hành tố tụng: công an, kiểm sát viên, thư ký tòa án, thẩm tra viên, thẩm phán,...tạo thuận lợi trong hoạt động

phối hợp, không để sót người được trợ giúp pháp lý có nhu cầu mà không được TGPL. Tổ chức 12 cuộc tập huấn nghiệp vụ và kỹ năng thực hiện TGPL cho người Người khuyết tật đối với đội ngũ thực hiện TGPL và những cá nhân tổ chức có liên quan như: Điều tra viên, Kiểm sát viên, Thẩm phán, Thư ký, Thẩm tra viên, hội người mù, cơ sở dạy nghề cho người khuyết tật... nhằm cung cấp kịp thời các văn bản mới về TGPL, tạo cơ hội trao đổi kinh nghiệm cho người thực hiện TGPL. Đồng thời, Trung tâm TGPL luôn tạo điều kiện để các trợ giúp viên pháp lý, luật sư ký hợp đồng thực hiện TGPL tham gia đầy đủ các buổi tập huấn nghiệp vụ do Cục Trợ giúp pháp lý tổ chức.

III. THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, ĐỀ XUẤT

1. Thuận lợi

Trong những năm qua Đảng, Nhà nước luôn quan tâm đến công tác xã hội, trợ giúp xã hội nói chung, trong đó có hoạt động trợ giúp cho người khuyết tật, nhiều chính sách, văn bản pháp luật được ban hành, tạo điều kiện thuận lợi cho người khuyết tật, quyền ngày càng được bảo đảm. Đặc biệt là hoạt động TGPL miễn phí cho người khuyết tật những năm qua đã đạt được những kết quả đáng khích lệ; Trung tâm luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo của UBND tỉnh, Cục Trợ giúp pháp lý - Bộ Tư pháp và Lãnh đạo Sở Tư pháp và sự tạo điều kiện thuận lợi của các cấp, các ngành; đội ngũ người thực hiện TGPL ngày càng được nâng cao về trình độ, chuyên môn nghiệp vụ, nhiệt tình, tâm huyết, đầy trách nhiệm, nhất là đội ngũ Trợ giúp viên pháp lý. Một phần do nhu cầu của người dân, một phần do tác động tích cực của hoạt động TGPL đã khẳng định được vị trí, vai trò, tầm quan trọng của hoạt động này, đó là thực hiện chức năng xã hội của nhà nước, giúp đỡ về mặt pháp luật cho những người yếu thế trong xã hội (người khuyết tật, người nghèo, người có công với cách mạng...). TGPL đã trở thành một hoạt động không thể thiếu trong đời sống xã hội, của người dân, đặc biệt là những người được thụ hưởng chính sách này.

2. Khó khăn

Bên cạnh những thuận lợi, những kết quả đã đạt được thì hoạt động TGPL vẫn còn gặp không ít những khó khăn: Người khuyết tật là đối tượng đặc thù của TGPL do bản thân có những khiếm khuyết về cơ thể như: khuyết tật vận động, khuyết tật thàn kinh, khuyết tật về nghe, nhìn...Do đó, việc tổ chức các buổi truyền thông về TGPL để các đối tượng biết về quyền được TGPL còn gặp nhiều khó khăn. Đồng thời, để tiếp cận được với những người này đòi hỏi người thực hiện TGPL ngoài việc có năng lực chuyên môn cao thì cần có kinh nghiệm và kỹ năng giao tiếp theo các đặc thù trên mà người thực hiện TGPL chưa được bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ chuyên sâu nhiều.

3. Đề xuất

- Đề nghị UBND tỉnh, Hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật tỉnh chỉ đạo các cấp, ngành địa phương và Hội đồng phổ biến giáo dục pháp luật các huyện trên địa bàn tỉnh tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền, truyền thông các quy định

pháp luật về người khuyết tật nhất là các quyền của người khuyết tật như khai sinh, nuôi con nuôi, kết hôn, TGPL,...; đẩy mạnh triển khai có hiệu quả chính sách TGPL cho người khuyết tật có khó khăn về tài chính theo quy định của Luật TGPL 2017; tập trung thực hiện TGPL các vụ việc tham gia tố tụng, đảm bảo 100% người khuyết tật có khó khăn về tài chính được trợ giúp pháp lý khi có yêu cầu;

- Đề nghị UBND tỉnh, Sở Tài chính bổ sung kinh phí cho công tác TGPL, nhất là hoạt động truyền thông và vụ việc tham gia tố tụng, trong đó có hoạt động TGPL cho người khuyết tật trên địa bàn tỉnh.

- Đề nghị Sở Lao động - Thương binh và Xã hội báo cáo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ TGPL chuyên sâu cho người khuyết tật cho đội ngũ người thực hiện TGPL.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện quyền của người khuyết tật trên địa bàn tỉnh. Trân trọng gửi Sở Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, TGPL.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Trần Thế Tiệm